

9.
1770, 37.
QVAESTIO
IVRIS CONTROVERSI

A N

D O N A T I O

POSSIT REVOCARI A FILIIS HE-
REDIBVS OB SUPERVENIEN-
TIAM LIBERORVM

Q V A M

ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS GRATIA

P R A E S I D E

D. CHRISTIANO HENR. BREVNING

PROFESSOR. PUBLIC. ORDIN. IVR. NAT. ET GENT.

ET SOCIETAT. LITER. DVISBVRG.

SOCIO

I N A V D I T O R I O P E T R I N O

DIE VIII. SEPTEMBER. ANNO CCCCCCLXX

DEFENDET

CAROLVS GOTTLLOB SCHMORL

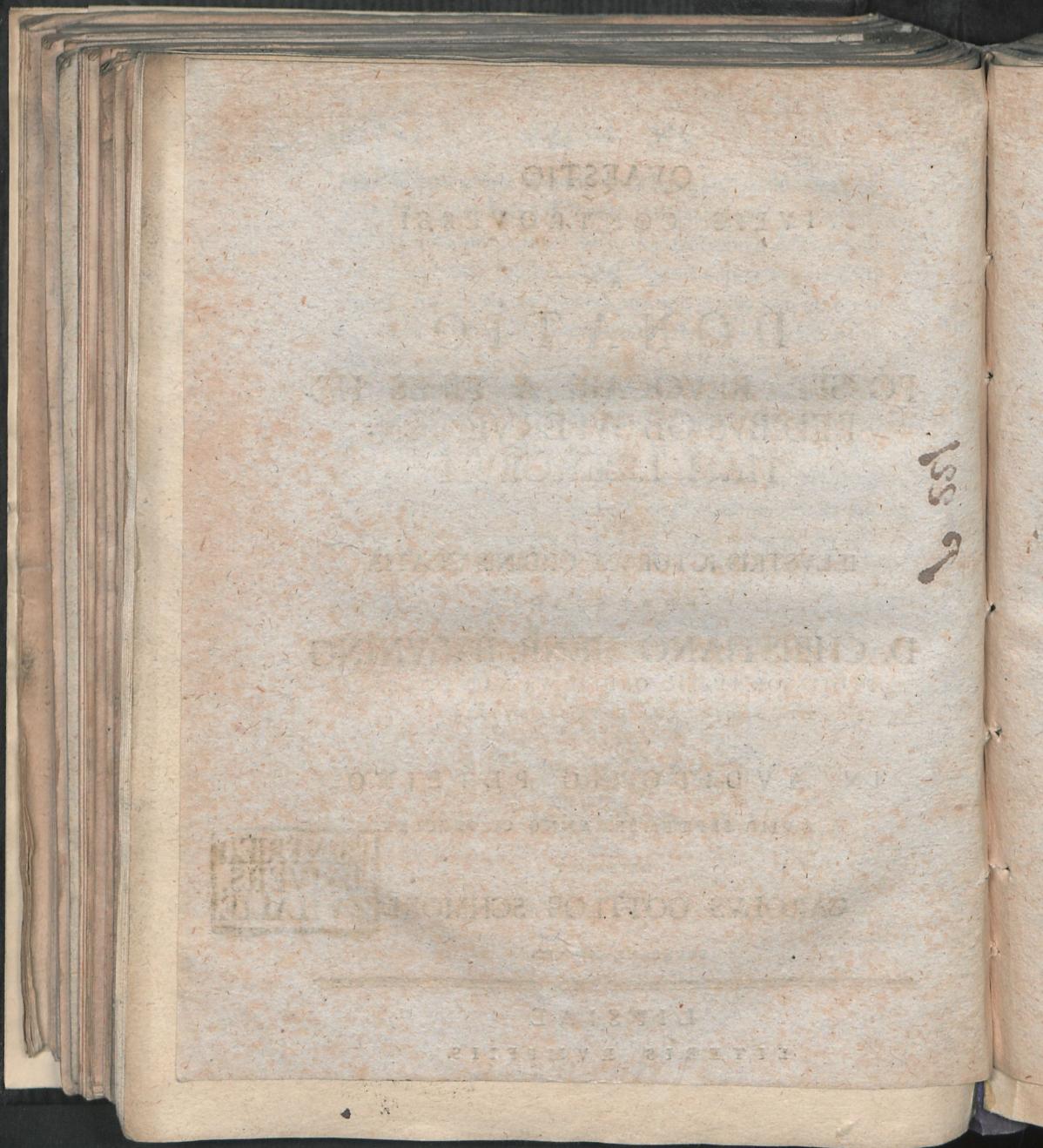

BOERLENS. MISNIC.

L I P S I A E

L I T E R I S R U M P F I I S.

AN

DONATIO
REVOCARI POSSIT A FILIIS HEREDIBVS
OB SVPERVENIENTIAM
LIBERORVM.

---

§. I.

Diu desipuit forum in applicatione Rescripti in L. 8. C. de revocat. donat, quippe permisit, vt, quae ex donationis titulo ab eo, qui rerum suarum liberri-
mam habebat dispositionem, in alterum translatâ vene-
rant, quaeque perfecto iure alter acquisuerat, si postea contingere, vt celebratis iustis nuptiis liberos procrearet, posset revocare atque ius perfectum alteri eripere.
Non disputabimus contra eos, qui rescripta dari in Co-

A 2

dice

dice ignorant, qui que omnia, quae in eo leguntur, edita
habent. Dabimus interim L. 8. *cir* vim et obligatio-
nem habere generalem; tamen ex ipsa lege nunquam
probabimus, de omnibus donatoribus in genere legem
loqui, sed tantum de Patronis, qui libertis donarunt, et
sic non de omnibus iis, quibus quid donatum est, sed
de libertis tantum, quibus liberalitas a Patrono obtige-
rat. Posset exinde facilime consequi, legis huius ob id,
quod apud nos in foro ignorentur et liberti et Patroni,
plane vsum esse non posse, si saniora principia in applic-
andis legibus sequi velimus. Multa sane praeter alios
multos iam in eam rem dixit BACHOVIVS ad *Treut.* Vol.
II. Disp. XIX. th. VII. Lit. E. et Exc. ZOLLERVS diff. *An*
donatio inter viuos legitime facta ob superuen. liberos reuocari
posset?

§. II.

Quidquid vero sit ex saniori legum interpretatio-
ne veritati atque iustitiae conueniens, tamen negari ne-
quit, communem prope Pragmaticorum opinionem,
posse videlicet donationem inter viuos legitime factam
reuocari, si post illam perfectam a donatore liberi ge-
nerentur. Coniicio hoc ex BERGERO in *Oeconom.*
Jur. L. II. Tit. §. 29. n. 5. 6. ex WERNHERO in *Suppl.*
ad P. X. Obs. 371. ex STRYCKIO in *Vsu Modern.* ad Tit
de donat. §. XVII. Sunt tamen, qui quodammodo hanc
fori opinionem limitibus circumscribunt atque tunc
tantum reuocari posse arbitrantur, si donatio vel omnia
bona, vel maximam bonorum partem in donatarium
transferat. Ita sane apud TIRAQVELLVM ad L. 8. C.
de reuoc. donar. et BOEHMERVM in *Doctr.* Pand. Lib

XXXIX.

XXXIX. Tit. V. §. 23. Quae sententia, si ex fori rationibus ponderetur, ferenda quidem esset, sed tunc cauendum, ne prope ea sit, quae alias querela inofficiosae sit donationis, a qua tamen differre debet.

§. III.

Causam vero, cur forum bodie donatori concedat reuocandi licentiam donationem antea factam, hanc efferunt: *quod donatio ab eo facta, qui liberos non habet, videtur in se continere tacitam conditionem, si liberi ipsi nati non fuerint, de quibus si cogitasset, verosimiliter bona sua vel partem eorum non donasset a. I. 102. ff. de Condit et demonstr. et quod nemo praesumatur successiones alienas propriis anteponere.* v. BACHOVIVM, cit. loc. Sed quis vnquam, nisi omnem deposituerit iusti et veri sensum, sibi persuadeat, licere posse jurisconsultis ex fictis adeo conditionibus, de quibus nec lex, nec donatoris voluntas quidquam statuit, donatario ius suum perfectum in res donatas, quod et licite et iuste acquisiuit, eripere.

§. IV.

At vero, si semel interim demus, posse reuocari donationem ob liberos postea prognatos, quaeri potest, a quoniam haec actio reuocatoria seu conditio ex I. 8. C. de reuoc. donat. possit debeatque institui, vtrum a donatore, an ab eius liberis heredibus. Quod ab ipso donatore rescindi possit atque reuocari donatio, non est, quod dicamus. Ita enim in ipsa lege Patrono, qui donauerat, conceditur. At, an liberi ipsi superuenientes,

si a donatore reuocatio facta non sit, heredes postea adhuc possint donationem factam reuocare, dubium mihi videtur, cum ex ipsa lege nihil appareat, quod ad reuocandam donationem iis prodeesse possit. Videamus ergo, posita interim fori sententia de legis applicatione, quid analogiae iuris in hac specie conueniat.

§. V.

Verum quidem est, hanc reuocandi causam non posse comparari cum ea, quae ob donatarii ingratitudinem permittit donationem reuocari. Haec enim exinde proueniens actio reuocatoria, cum vindictam spireret, nunquam ab heredibus ingratitudine laesi donatoris poterit institui. p. L. f. C. de reuoc. danat. In hac reuocationis specie nulla vindicta, sed sola rei donatae persecutio ex legis permissione proueniens. Cum itaque ipse net donator persequendi ius reuocando donationem habuerit, nihil sane videtur obstare, quominus ipsis heredibus liberis, qui post donationem geniti et nati sint, idem reuocandi ius tribuamus, neque id lite contestata demum fieri posse adfirmemus, ut in priori actione illa reuocatoria, sed etiam tunc, si ab ipso donatore nec instituta, nec praeparata quidem actio sit. Sed ita saltem videtur.

§. VI.

Quare re accuratius perspecta atque legibus inter se coniunctis et comparatis, facilius in eam venio opinionem, qua heredibus liberis post donationem perfectam progenitis reuocandi ius negem atque tantum etiam ex fori rationibus soli donatori eandem reuocandi licentiam competere posse adfirmem. Constat enim, patrem tan-

tum

tum ex legibus obligatum esse, ut liberis suis legitimam ex hereditate relinquat, neque ad plus teneri. Distinguo itaque, si tanta sit donatio a patre facta, ut, si tempore donationis liberos iam habuisset, illi in legitima laesi fuerint, et quamuis stricte tunc inofficiosa dici non potuerit, cum pater donando, quod liberos non haberet, contra officium non ageret, tamen ex aequitate largiar, posse utiliter reuocare donationem superuenientes liberos ex capite donationis inofficiosae, non vero ex eo solo, quod supernati sint liberi, sed quia exsortes facti fuerint illa donatione omnium paternorum bonorum, ut ne legitimam quidem ex iis, quae habuerat, bonis consecuti sint. Concludimus itaque *ad ratione quartae legitimae atque inofficiosae donationis ad nostram speciem:* neque obstabit, quod, cum pater donauerit, nec tunc liberi progeniti, illis in bonis paternis nullum ius competierit, ut competit iis quibus existentibus inofficiosa donatione bona pater eripit. Ita enim et posthumo sua in testamento ab intestato debita portio relinquenda est, nisi velit pater rumpi testamentum eius agnatione, quamvis nec posthumo, cum testaretur et moreretur pater, non dum existenti ius competere posset.

§. VII.

Sed sicut hanc speciem magis ex aequitate, et nemnia liberalitate patris detrimentum sentiant postea natii liberi legitimii, de his enim in hac quaestione sermo est, decidimus; ita, si praeter legitimam bona inter viuos donauerit pater, analogia legum dubitari nos non finit, si pater donator non reuocauerit, a liberis superuenientibus ex sola superuenientia donationem reuocari non posse. Sicuti enim pater vltra legitimam liberis ex suis

suis bonis nihil debet, si partem bonorum inter viuos donauerit, ita ut liberi in legitima laesi non sint; posset ipse quidem reuocare donationem ex sententia fori, si vellet plus habituros liberos postea natos; (permisiva enim L. 8. C. de reuoc. donat. non praæceptua lex est) sequitur, si ipse pater non reuocauerit donationem, cum potuisse, eundem voluisse, nequid amplius, praeterquam quae non donauerat, sed sibi retinuerat bona, quae saltem legitimam efficiunt sua quantitate, liberi habeant postea geniti. Si ergo pater, qui ad relinquendam legitimam obligatus tantum erat, voluerit, ne quid amplius liberi habeant, quo iure ex eo, quod nati postea sint, quam pater donauerat, reuocent donationem? cum ex eius voluntate ea acquirant, quae legitimam excedunt. Dein donatio pacto inter viuos perficitur. Si ergo non rounando donationem ob superuenientes liberos pater patrum quasi confirmauerit, liberi vero postea nati tanquam heredes ex conventionibus a patre iuris teneantur; sequitur, liberos postea a genitos pacto, quo heredes tenebantur, suapte recedere non posse, neque hinc donationem reuocare. Tandem cum non ipso iure nulla sit donation, sed reuocanda ex L. 8. cit. ipsum vero rescriptum tantum d: Patrono tanquam testatore loquatur eique ius singulare seu priuilegium concedat, quod strictam tantum admittat interpretationem, et tanquam personale, personae cui concessum sit, inhaereat, nec propterea in heredes transeat; concluso ex hac L. 8 reuocari non posse donationem a supernatis liberis heredibus. Patet ex his, si ponamus applicationem hodie ob superuenientes liberos a donatore donationem reuocari posse, tamen non idem licere postea natis liberis heredibus.

T A N T U M .

non
erit

VD18

ULB Halle
007 208 200

3

